

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ของผู้สูงอายุชาย

สุทาร์ตน์ ชูรส

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ

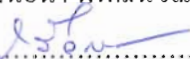
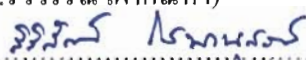
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สิงหาคม 2555

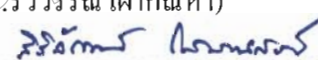
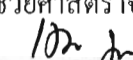
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สุธารัตน์ ชูรส ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.นัยนา พิพัฒน์วนิชชา)
 ..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.รวีวรรณ เผ่ากัณหา)
 ..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริลักษณ์ โสมานุสรณ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หัสนา ชูวรรณะปรกรณ์)
 ..... กรรมการ
(ดร.นัยนา พิพัฒน์วนิชชา)
 ..... กรรมการ
(ดร.รวีวรรณ เผ่ากัณหา)
 ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิริลักษณ์ โสมานุสรณ์)
 ..... กรรมการ
(ดร. เขมรดี มาสิงบุญ)

คณะพยาบาลศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

 ..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชนิกร ทรัพย์กรานนท์)
วันที่ .. 17 .. เดือน .. สิงหาคม .. พ.ศ. 2555

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา

จากมหาวิทยาลัยบูรพา

ครั้งที่ 1 ประจำปีงบประมาณ 2555

52910099: สาขาวิชา: การพยาบาลผู้สูงอายุ: พย.ม. (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ/เพศสัมพันธ์/ ผู้สูงอายุชาย

สุทธรัตน์ ชูรส: ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ของผู้สูงอายุชาย (FACTORS RELATED TO SEXUAL RELATIONSHIP SATISFACTION OF MALE ELDERLY) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: นัยนา พิพัฒน์วิชชา, Ph.D., รวีวรรณ เผ่ากัณหา, กศ.ด., สิริลักษณ์ โสมานุสรณ์, Ph.D. 109 หน้า. ปี พ.ศ. 2555.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ของผู้สูงอายุชาย จากปัจจัยคัดสรร ได้แก่ การรับรู้ภาวะสุขภาพ ทศนคติเรื่องเพศสัมพันธ์ และสัมพันธ์ภาพระหว่างคู่สมรส กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็น ผู้สูงอายุชายที่มีสถานภาพสมรสคู่ และพำนักอยู่ด้วยกันกับคู่สมรส จำนวน 126 ราย ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจาก สมาชิกชมรมผู้สูงอายุในเขตเทศบาล จังหวัดอ่างทอง ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามจำนวน 5 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามการรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ แบบสอบถามทัศนคติเรื่องเพศสัมพันธ์ของผู้สูงอายุ แบบสอบถามสัมพันธ์ภาพระหว่างคู่สมรสของผู้สูงอายุ และแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ของผู้สูงอายุ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์แมน แรงค์ ออเดอร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่างมีระดับของความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 41.79$, $SD = 14.35$) โดยปัจจัยด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง และปัจจัยด้านทัศนคติเรื่องเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ของผู้สูงอายุชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .336$ และ $.290$ ตามลำดับ) ส่วนปัจจัยด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างคู่สมรสมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ของผู้สูงอายุชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.197$)

จากผลการศึกษาที่มีข้อเสนอแนะว่า พยาบาล และบุคลากรทางสุขภาพควรพัฒนาโปรแกรม หรือกิจกรรมในการส่งเสริมทัศนคติเรื่องเพศสัมพันธ์และระดับการรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุให้ดีขึ้น เพื่อเพิ่มความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ของผู้สูงอายุชาย

52910099: MAJOR: GERONTOLOGICAL NURSING; M. N. S. (GERONTOLOGICAL NURSING)

KEYWORDS: SATISFACTION/ SEXUAL RELATIONSHIP/ MALE ELDERLY

SUTHARAT CHUROS: FACTORS RELATED TO SEXUAL RELATIONSHIP SATISFACTION OF MALE ELDERLY. ADVISORY COMMITTEE: NAIYANA PIPHATVANITCHA, Ph.D., RAWEEWAN PAOKANHA, Ed.D., SIRILAK SOMANUSORN, Ph.D. 109 P. 2012.

The purpose of this research was to determine the level and factors related of male sexual relationship satisfaction in Ang Thong municipality elderly club. The selected factors included perceived health status, attitude of sexual relationship and couple' relationships. The sample consisted of 126 male elderly who were married status, live with their couple and be the member of Ang Thong municipality elderly club. The samples were derived from the stratified random sampling technique. Data were collected by using self-administered five questionnaires regarding demographic data, perceived health status, attitude of sexual relationship, couple' relationships and the elderly sexual relationship satisfaction. Data were analyzed by using Spearman's rank order correlation coefficients and Pearson's product moment correlation coefficients.

The results indicated that the elderly sexual relationship satisfaction of the sample was a moderate level ($M = 41.79$, $SD = 14.35$). There were statistically moderate level significant positive relationship of the perceived health status and low level attitude of sexual relationship with the elderly sexual relationship satisfaction at the level of .01 ($r = .336$ and $.290$ respectively). The couple' relationships had a statistically low level significant negative relationship with the elderly sexual relationship satisfaction at the level of .05 ($r = -.197$).

According to the results of this study, nurses and health teams personnel should be developed the programs or nursing intervention for promoting attitude of sexual relationship and perceived health status aim to effectively increase the male elderly' sexual relationship satisfaction.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์.....	27
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ของผู้สูงอายุชาย.....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
รูปแบบการวิจัย.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	47
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	60
สรุปผลการวิจัย.....	60
อภิปรายผล.....	62
ข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	69
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก.....	82
ภาคผนวก ข.....	84
ภาคผนวก ค.....	93
ภาคผนวก ง.....	98
ภาคผนวก จ.....	100
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	109

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวน ร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	52
2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจ เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ ทศนคติเรื่องเพศสัมพันธ์ และสัมพันธ์ภาพระหว่างคู่สมรส.....	54
3 จำนวน ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคะแนนของการรับรู้ ภาวะสุขภาพ.....	54
4 คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ รายข้อ จากค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดถึงน้อยที่สุด.....	55
5 คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติเรื่องเพศสัมพันธ์รายข้อ จากค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดถึงน้อยที่สุด.....	56
6 คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสัมพันธ์ภาพระหว่างคู่สมรสรายข้อ จากค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดถึงน้อยที่สุด.....	57
7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพ ทศนคติเรื่องเพศสัมพันธ์ และสัมพันธ์ภาพระหว่างคู่สมรสกับความพึงพอใจเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ของ ผู้สูงอายุชาย.....	59

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำนวนจำนวนตัวอย่างจากแต่ละเขต คัดตามสัดส่วนของ ประชากร.....	43